

ข้อมูลสำคัญของกลุ่มยาเบาหวาน ,ความดันและหัวใจประจำโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพระดับตำบล(รพ.สต.)เครือข่ายอำเภอระโนด ประจำปี 2559

ยาDM goal : FBS 80-130 mg/dl ,HbA1C <7.0		ผป.อายุน้อย เพิ่งเป็นDM ค่าคาดหมายคงชีพยาว ไม่มีโรคร่วม >> อาจคุมแบบเข้มงวด: HbA1c < 6.5 , FBS <110 ผป.เสี่ยงhypoglycemia ค่าคาดหมายคงชีพสั้น มีโรคแทรกซ้อนมาก >> อาจคุมแบบไม่เข้มงวด: HbA1c < 8 , FBS <150	
ชื่อยา	การใช้ประโยชน์และขนาดยา	คำแนะนำสำหรับ ผป CKD	อาการไม่พึงประสงค์ หรือ สิ่งที่ต้องระวัง
Glipizide 5 mg	dose 2.5 mg -20 mg/day ,max 40 mg/day แบ่งให้วันละ 1-2 ครั้ง (กินก่อนอาหาร 30 นาที)	ไม่ต้องปรับขนาดยา <u>GFR<10 ต้องเฝ้าระวังhypoglycemia</u>	น้ำตาลในเลือดต่ำ (อ่อนเพลีย หิวจัด เหงื่อออกมาก มือเท้าชา)
Metformin 500 mg	ขนาดยา : 500 - 3000 mg/day แบ่งให้วันละ 1-3 ครั้ง (กินหลังอาหาร) ขนาดสูงสุดไม่เกิน 6 เม็ดต่อวัน	CKD 3b ไม่เริ่มยาในรายใหม่ ส่วนรายเก่ายังใช้ได้ โดยเฝ้าระวัง หรืออาจใช้ไม่เกิน 1000-1500 mg/day CKD 4 ,5 ให้หยุดใช้ยา	ไม่สบายท้อง (ท้องอืด ปวดท้อง) lactic acidosis** (ซีมีผิดปกติ หายใจเร็ว ปวดเมื่อยกล้ามเนื้อ)
Pioglitazone 30 mg	max 45 mg / day	ไม่ต้องปรับ (เสี่ยงบวมน้ำ)	บวม น้ำ น้ำหนักตัวเพิ่ม โลหิตจาง กระดูกบาง มะเร็งกระเพาะปัสสาวะ
Insulin	เป็นยาที่เหมาะสมสำหรับผป CKD ที่ GFR <30	เฝ้าระวังhypogly ปรับลดdoseตามความเหมาะสม	ภาวะน้ำตาลในเลือดต่ำ
ยารักษาไขมันในเลือดสูง: goal LDL < 100 mg/Dl (DM ,CKD) และ LDL< 70 mg/Dl (DM +CVD risk / Post MI) ,TG <150 (การลด TG ให้เน้นปรับพฤติกรรมมากกว่าการใช้ยา)			
ชื่อยา	การใช้ประโยชน์และขนาดยา	คำแนะนำสำหรับ ผป CKD	อาการไม่พึงประสงค์ หรือ สิ่งที่ต้องเฝ้าระวัง
Simvastatin 20 mg	ขนาดยาเริ่มต้น 10-20 mg วันละครั้งตอนเย็น หรือก่อนนอน แนะนำไม่ควรเกิน 40 mg/day <div style="border: 1px solid black; padding: 2px; width: fit-content;"> หากใช้ร่วมกับ Amlodipine >> simvast max 20 mg หากใช้ร่วมกับ v erapamil >> simvast max 10 mg </div>	CKD ใช้ไม่เกิน 40 mg/day •Clcr < 10 ml/min : ให้เริ่มยาที่ 5 mg/day และติดตามเฝ้า ระวัง	ผลข้างเคียงที่พบบ่อย แน่นท้อง คลื่นไส้ ท้องเสีย (ไม่สบายท้อง) พบน้อยแต่รุนแรง คือตับอักเสบ, ปวดกล้ามเนื้อไปจนถึงกล้ามเนื้อละลาย (rhabdomyolysis) หากมีอาการปวดกล้ามเนื้อโดยไม่ทราบสาเหตุ อ่อนเพลีย ควรรีบพบแพทย์
Gemfibrozil 300 mg	ใช้ไม่เกิน 600 mg * bid , max 1200 mg/วัน ควรกินก่อนอาหาร 30 นาที	GFR <15 ไม่ควรใช้	ท้องอืด ปวดท้อง ท้องเดิน ระวังการเกิดนิ่วในถุงน้ำดี
<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; display: inline-block;"> TG >500 เป็นเกณฑ์เริ่มยา และให้เพื่อป้องกัน ตับอ่อนอักเสบ </div>			

กลุ่มยาลดความดันโลหิตและยาที่ใช้ในระบบหัวใจและหลอดเลือด

goal BP:	Age >60 ปี ไม่มีโรคร่วม keep BP < 150/90	ผู้ป่วย CKD ที่มี Albumin ในปัสสาวะ < 30 mg/day keep BP < 140/90	
ยา HT CVD	Age < 60 ปี หรือ ผู้ที่เป็น DM CVD (ทุกอายุ) keep BP < 140/90	ผู้ป่วย CKD ที่มี Albumin ในปัสสาวะ > 30 mg/day keep BP < 130/80	
ชื่อยา	การใช้ประโยชน์และขนาดยา	คำแนะนำสำหรับ ผป CKD	อาการไม่พึงประสงค์ หรือ สิ่งที่ต้องเฝ้าระวัง
Enalapril 5 mg 20 mg	HT : เริ่ม 2.5 -5 mg* OD ปรับเพื่อคุม BP 10-40 mg/วัน แบ่งให้ได้ OD, BID (max dose 40 mg/day)	1) ไม่ต้องปรับยา แต่ติดตามใน 2 เดือน	ความดันโลหิตต่ำ ไอ
	CHF : เริ่ม 2.5 mg * BID ค่อยๆ titrate to maintenance dose 10-20 mg * Bid	หาก SCr เพิ่มขึ้น 30 % หรือ K>5.5 ให้หยุดยา	โปแตสเซียมในเลือดสูง (ระวัง Hyper K)
	Post MI ,LVD :เริ่ม 2.5 mg * BID ค่อยๆ titrate to target maintenance dose 20 mg /day (อาจแบ่ง bid)	2) กรณี GFR <30 อาจเริ่มยาในขนาดต่ำๆ ก่อน เช่น 2.5 mg *OD	SCr เพิ่มขึ้น
	proteinuria (ชะลอการเสื่อมของไตในผู้ป่วย DM) 5-20 mg/ day (แบ่งบริหารยา OD -BID)	3) กรณี GFR <10 อาจลด max dose ลง เหลือ 10 mg/day หรือเปลี่ยนไปใช้ losartan	angioedema
Losartan 50 mg	HT : 25-100 mg/day แบ่งให้ OD หรือ BID	ยาขับออกทางไตเป็นหลัก จึงไม่ต้องปรับขนาดยา	ADR เหมือน Ena ยกเว้น เรื่องอาการไอ (ไม่มีไอ)
	CHF: start 25-50 mg OD ค่อยๆ titrate to target maintenance dose 50-100 mg * OD	แต่ต้อง monitor เหมือน Ena หาก SCr เพิ่มขึ้น 30 % K>5.5 ให้หยุดยา	
	proteinuria : 50-100 mg/ day OD		
HCTZ 25 mg	HT: 12.5-25 mg/day (ควรใช้ไม่เกิน 25 mg/day)	ไม่ต้องปรับขนาดยา แต่ใน CKD 4,5 อาจจะไม่มีผลแล้ว ควรเปลี่ยนไปใช้ furosemide แทน	ถ่ายปัสสาวะมาก และบ่อยขึ้น และส่งผลให้สูญเสียเกลือแร่ hypo K hypo Na
	(edema) : 25-100 mg/วัน max 200mg/วัน		มีผลให้ระดับกรดยูริกในเลือดสูงขึ้น (ผู้ป่วยเก๊าท์กำเริบ)
Amlodipine 5 mg	HT : 2.5-10 mg OD , max 10 mg OD (ยามี T1/2 นาน จึงสามารถใช้เพียง วันละครั้งได้)	ใช้ได้โดยไม่ต้องปรับขนาดยา	ankle edema ใจสั่น หัวใจเต้นเร็ว ชีพจรเต้นเร็ว
ชื่อยา	การใช้ประโยชน์และขนาดยา	คำแนะนำสำหรับ ผป CKD	อาการไม่พึงประสงค์ หรือ สิ่งที่ต้องเฝ้าระวัง

Metoprolol 100 mg	HT : เริ่ม 50 mg*BID effective dose rang 100-450 mg/day, max 450 mg / day	การใช้สำหรับควบคุมความดัน ในขนาดที่ต่ำ เช่น 100 mg/วัน หรือน้อยกว่า ควรแบ่งให้ BID (เพราะยาออกฤทธิ์สั้น , การใช้วันละครั้ง อาจจะไม่คลุม 24 ชม.)	รู้สึกอ่อนเพลีย วิงเวียน ความดันต่ำ(ช่วงแรก) หัวใจเต้นช้า(PR<60 หยุดยา) หยาบสมรรถภาพทางเพศ (ผู้ชาย) ห้ามใช้หาก HR < 60
	angina , MI 50 -200 mg/day (keep HR 60-70)		
	CHF เริ่ม 25 mg OD >> target dose 200 mg /day		
Hydralazine 25, 50 mg	HT, CHF : 25-50 mg * Q8h max :300 mg/day (ในCHF จะใช้ hydralazineร่วมกับ ISDN)	Clcr < 10 ml/min เพิ่มช่วงห่างเป็น Q8-Q16 h	มีนงง ปวดหัว คลื่นไส้อาเจียน หัวใจเต้นเร็ว ปวดเค้นอก ความดันต่ำขณะเปลี่ยนท่า
Methyldopa 250 mg	HT : 250-500 mg * tid	CKD 5 ให้ปรับเพิ่มช่วงห่างเวลา เป็น Q12 / Q24	ปากแห้ง ง่วงซึม มีนงง ปวดหัว ซึมเศร้า อ่อนเพลีย ความดันต่ำขณะเปลี่ยนท่า

ยาต้านการแข็งตัวของเลือด หากผลป.ต้องได้รับการทำหัตถการหรือการผ่าตัดบางอย่าง อาจต้องหยุดยาเหล่านี้ชั่วคราว >>> ปรีกษาแพทย์ผู้รักษา

ชื่อยา	การใช้ประโยชน์และขนาดยา	คำแนะนำสำหรับ ผล CKD	อาการไม่พึงประสงค์ หรือ สิ่งที่ต้องเฝ้าระวัง
aspirin 81 mg	ป้องกัน MI: 75-160 mg*OD (ASA low dose = antiplatelet)	Clcr < 10 ml/min : ควรหลีกเลี่ยงการใช้ยานี้	อาจทำให้เกิดเลือดออกในทางเดินอาหารได้** เพิ่ม bleeding time
			Aspirin induce asthma (หอบหืดกำเริบ)
			แพ้ยา (rash bronchospasm angioedema anaphylaxis)
Clopidogrel	dose 75 mg/day	ใช้ได้ ไม่ต้องปรับยา	
warfarin	ปรับขนาดยาตาม goal INR ของผู้ป่วยแต่ละราย	ใช้ได้ ไม่ต้องปรับยา	ภาวะ bleeding

หมายเหตุ ยาที่มักให้ร่วมกับ ASA เพื่อป้องกันแผลในทางเดิน คือ omeprazole 1*1 OD ac (CKD ไม่ต้องปรับยา)

กลุ่มเสี่ยง เช่น 1) ผู้มีอายุ 60 ปีขึ้นไป 2) ใช้ ASA + plavix หรือใช้ ASA + warfarin 3) เคยมีประวัติเลือดออกในทางเดินอาหาร

ยา Diuretic และยา cardiovascular อื่นๆ

ชื่อยา	การใช้ประโยชน์และขนาดยา	คำแนะนำสำหรับ ผล CKD	อาการไม่พึงประสงค์ หรือ สิ่งที่ต้องเฝ้าระวัง
--------	-------------------------	----------------------	--

